

Motion till riksdagen

1987/88:U404

av Ingela Mårtensson m. fl. (fp)
om flottbesök och kärnvapen

Många människor i världen känner med fog stor oro inför de ständigt växande kärnvapenarsenalerna i öst och väst. Det är viktigt att vi i Sverige klart tar avstånd från kärnvapen liksom att vi tar människors oro för dem på allvar. Sverige har avstått från kärnvapen. Den svenska regeringen arbetar för en kärnvapenfri zon i Norden. Enligt svensk lag får kärnvapen inte förekomma på svenskt territorium.

Mot denna bakgrund borde det vara självklart för den svenska regeringen att vid utländska militärbesök försäkra sig om att besökarna inte medför kärnvapen när de gästar Sverige. Det räcker inte med att som i dag enbart utgå ifrån att besökande nationer respekterar vår inställning i denna fråga.

Kärnvapenmakterna har som princip att vid förfrågan varken förneka eller bekräfta förekomst av kärnvapen ombord på örlogsfartyg. Det är upprörande att de inte ens anser sig behöva svara på frågan om de har kärnvapen ombord eller ej. Det visar brist på respekt för värdlandet. Besöken är till för att främja relationerna mellan länderna. Besök under sådana här omständigheter bidras inte till att skapa förtroende mellan stater. Även mindre stater måste kunna värna sin integritet och självbestämmanderätt och kunna respekteras för sina ståndpunkter.

Så länge kärnvapenstaterna har policyn att varken bekräfta eller förneka förekomst av kärnvapen, så bör Sverige inte tillåta besök av fartyg som kan tänkas ha kärnvapen ombord. Den policyn tillämpas av Nya Zeeland och är numera lagstadgad där.

Enligt lagen får premiärministern endast tillåta utländska flottbesök om det är helt klart att fartyget inte har kärnvapen ombord. Bedömningen görs utifrån all relevant information och råd som står till premiärministerns förfogande. Genom militära uppslagsverk kan man t. ex. få information om vilka fartyg som är konstruerade för att bära kärnvapen.

Sverige bör följa Nya Zeelands exempel. Regeringen bör inte tillåta att kärnvapenfartyg får tillträde till svenskt territorium. De länder som skulle bli aktuella är de stater som även i fredstid förfogar över kärnvapen. Norge och Danmark skulle t. ex. inte komma ifråga för ett sådant förbud, eftersom de deklarerat att de inte har kärnvapen i fred men är beredda att använda kärnvapen i krig.

Sverige bör dessutom ta initiativ till överläggningar med andra kärnvapenfria stater för att nå fram till en gemensam policy när det gäller flottbesök och kärnvapen. En samordnad och gemensam linje i denna fråga från fler länder skulle bli en kraftfull markering mot kärnvapenmakternas hit-

tillsvarande nonchalanta hållning "att varken förneka eller bekräfta förekomst av kärnvapen".

Mot. 1987/88
U404

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förbud för fartyg som kan tänkas ha kärnvapen ombord att beträda svenskt territorium,
2. att riksdagen hos regeringen begär initiativ till överläggningar med kärnvapenfria stater för att nå en gemensam policy när det gäller flottbesök och kärnvapen.

Stockholm den 22 januari 1988

Ingela Mårtensson (fp)

Kerstin Keen (fp)

Charlotte Branting (fp)

Ylva Annerstedt (fp)